

ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ

ಡಾ. ಸುಕನ್ಯಾ ಮಾಣಿಕರಾವ್

Abstract:

ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರರು ಪ್ರಮುಖ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಡಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೋಟೆ ಬೆನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ 03.10.1932 ರಲ್ಲಿ ಗದಿಗೆಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಮೃ ದಂಪತೀಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಹಾಷ್ಟಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ಇವರು ತರಳಬಾಳ ಜಗದ್ದುರು ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರಾಗಿ, ಅವರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಂದು ಅಪೊರ್ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಂಡುಂಡ ಭಕ್ತ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಅಂತರಂಗದ ಗುರುಪುತ್ರರೇ ಆಗಿ ಪರಗುತ್ತಿರು ಶಿವಕುಮಾರ ಪ್ರಭುವೇ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 1108 ವಚನಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಣಕಾರರು ಕವಿ, ನಾಟಕಕಾರರಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಗ್ನರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬ್ಯಾಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಗಮನಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 'ಬಣ್ಣದ ಕಾರಂಜಿ' ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾವಲು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಯಡಿದವರು. ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಿರಾದವರು. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಇಗಾದಂತಹ ಬಣಕಾರರು ತಮ್ಮ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತರಣರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆದವರು. ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ತರಣ ವಚನಗಳ ಮಾದರಿಯಂತೆ ವಚನಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ.

Keywords: ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರು, ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು.

ಪೀಠಿಕೆ

ಬಣಕಾರರು ಒಬ್ಬ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತೆ, ಕವಿ. ಕಾವ್ಯೋದಯ, ಬಣ್ಣದ ಕಾರಂಜಿ, ಅಪರಂಜಿ, ಮೋಸಹುಟ್ಟಿ ಬಣಕಾರರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಗಳು. ಗರತಿಯ ಗೋಕು, ಕೆಲ್ಲಾಣ ಕ್ರಾಂತಿ, ಯಾರು ಹೊಣೆ, ಉರಿಲಿಂಗ ಹೆದ್ದಿ, ತಿಂದೋಡಿ, ತೊಗಿದ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಹೊಸ್ತಿಲು ದಾಟಿದ ಹೆಣ್ಣಿ, ದುಡ್ಡೆ ದೇವರು ಮೊದಲಾದವು ಅವರ ನಾಟಕಗಳು. ಲೋಕದ ಕಣ್ಣಿ, ಮಾದನ ಮಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಮುಂತಾದವು ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಬಡತನದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ

ಬಣಕಾರರು ಶೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ-ಮಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಮ್ಮೆ ಕಾಯುವ ಕಾಯುಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡುಗಳು ಕವನ ಹಾಗೂ ವಚನ ರೂಪದಲ್ಲಿ "ಕಾವ್ಯೋದಯ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಇವರು ಬರೆದ ಹಾಡು, ಕವನ ವಚನಗಳಿಗೆ ಸಾಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರಾಯರು ಹಾಗು ಕುವೆಂಪುರವರು ಸ್ವೀಕಾರಿಸಿದ್ದರು. ತರಳಬಾಳ ಜಗದ್ದುರು

ಶ್ರೀವಕುಮಾರ ಶ್ರೀವಾಚಾರ್ಯರ್ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತರು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿದ್ದ ಬಣಕಾರರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ದುಡಿದು ನಂತರ ಜಾಗೃತಿ ಎಂಬ ಹೋಸ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬಣಕಾರರು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಗಡಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನಾಂಟಕ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ವಿಶೇಷಣೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗದು, ಕಾಸರಗೋಡು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಉಳಿಯದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಕಣೆ (ಇಂಗ್ಲಿಷನಲ್ಲೂ ಕೊಡಾ) ಕನಾಂಟಕ ಉಜ್ಜಲ ಪರಂಪರೆ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಣಕಾರರ ಮೇರು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ 1108 ವಚನಗಳ 'ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರರ ವಚನಗಳು', 'ವಿಶ್ವಬಂಧು ಮರುಳ ಸಿದ್ಧ' ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಕುಮಾರ ಚರಿತೆ' ಸೇರಿವೆ. ಶ್ರೀಮರುಳ ಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯಪು ಈ ಶತಮಾನದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಣಕಾರರ ಅದ್ವೃತ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಯಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹೋನ್ವರೆ ಕೃತಿ ಎಂದರೆ 700 ಪುಟಗಳ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ 'ಅಂಗ್ರರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ'. ಯಾವೋಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಣಕಾರರು ಏಕಾಗಿಯಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಶಂಭಾ ಜೋತಿ ಮತ್ತು ಅಂಕಣಕಾರರಾದ ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಗಷ್ಟೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಣಕಾರರು ಕನಾಂಟಕದ ಏಕೇಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಸೂರು ಚಲೋ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜ್ಯೇಶ್ವರಾನ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು -

ನುಡಿ, ಗಡಿ - ನೆಲ - ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲ್ಲೆಲ್ಲ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಾಸರಗೋಡು, ತಾಳವಾಡಿ ಫಿಕಾ, ಪಾವಗಡ, ಮಧುಗಿರಿ ನಿಪಾಟಿ ಮುಂತಾದ ಗಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಗಡಿಭಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸತತ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದರು.

ಬಣಕಾರರು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜನಾಂತರಾಗಿ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾವಲು ಮತ್ತು ಗಡಿಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಗಾರ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ ಸರಳೀಕರಣ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಮುಯ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಿಗಳಿಸಿದ್ದರು.

ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರರ

ಬಣಕಾರರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳಕಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಣಕಾರರದೇ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ, ಹೋಸ ಕಲನೆಯಿದೆ. 'ಅಜ್ಞಾನ ನಿರಸನಸ್ಥಲ, ಜಾಪ್ನ ಪ್ರತಿಪಾದನಾಸ್ಥಲ, ಆಚಾರ ನಿರ್ದೇಶನಸ್ಥಲ, ಅನುಭಾವ ನಿಪ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಲ ಹಾಗೂ ನಿರವಯಸ್ಥಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ವಚನಗಳ ಹರವು ಇದೆ.

ಇವರು ಸಾಧಕರ ಅನುಭಾವದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದು, ತನ್ನ ಭೌತಿಕ ಮನಃ ಶ್ರೀಯಾಭಾವಗಳನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉದಾತ್ಸುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇವರ ವಚನಗಳು ತುಂಬ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿವೆ. ಬಣಕಾರರು 12ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು 20ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಬದುಕಿನೊಳಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ

ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಬಣಕಾರರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶೆ ಎರಡನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೃದಯದ ತಳಮಳದಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಅನುಭವದ ಶಾಂತಸ್ಥಿತಿಯವರೆಗೆ ಬಣಕಾರರ ಸಾಧನೆಯು ಏವಿಧ ಫಟ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಕ್ತಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಈ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಲೋಕಕ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿರಾಸಕ್ಕಿಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ವೀರಕ್ಯೆವರಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಹೇಯಸ್ಥಲವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಣಕಾರರಲ್ಲಿ ಅಜಾಣ ನಿರಸನಸ್ಥಲವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ದ್ಯೇವಿಕವಾದ ತಳಮಳವನ್ನು ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

**ಉರ್ಧ್ವ ಕಾರ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ,
ದಂಡವ ವಿಧಿಸುವ ಸ್ವಾಯಂಬಂಡಲವಂಟು
ಒಡಲಗಳ್ಲಿಗೇನಂಟಯಾ?
ದಂಡವ ವಿಧಿಸುವರಾಯ? ದೋಷವನೇಷಿಸುವರಾಯ?
ಅರಿಷತ್ತರ್ವಗಳ ಹಿಡಿದಿಪ್ಪರಾಯ?
ಅಷ್ಟಪುದಂಗಳ ಮುರಿದಿಪ್ಪರಾಯ?**

ಬಣಕಾರರು ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ಕಾಡುವ ಅರಿಷತ್ತರ್ವ, ಅಷ್ಟಪುದಂಗಳನ್ನು ಒಡಲಗಳ್ಲರೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗೆಲ್ಲೂ ಕಾಣದೇ ಒಳಗಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತ ಮಾನವನನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಂತರಂಗದ ವೈರಿಗಳನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದೆಂತು? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮರದಲ್ಲಿರು ಮಹಂತನ ತೋರದೇ ಮನೆಯೇ ಮರವಾಗಿರು ಶರಣನ ಶ್ರೀ ಜರಣಂಗ ತೋರಾ! ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಬೇಧಗಳಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಅಂತರಂಗ

ಶುದ್ಧ ಸಾಧಿಸಿದವನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲದವನು. ಶರಣ ತತ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಬಣಕಾರರು, ತಮ್ಮ ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಪರಿತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ವಿಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

**ಹುಲವಾಪದಂಬುದ ಹೇಳಿರು ಹುಲಮದಕ್ಕೆ
ಹೋರುವ ಹನ್ನಿಗಳಿರಾ!**

**ಹೊಲೆಯ ಹೆಚ್ಚೆಯನಿಟ್ಟಿಡೆ, ನೆಲ ಹಸಿದು ಬಿದ್ದಿತೇ?
ಮಾದಾರನಿಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚೆಯ ಶೇಗೆ, ನೆಲ ಕಷ್ಟಿಟ್ಟೇ?
ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಅಡಿಯನಿಟ್ಟಿಡೆ, ನೆಲ ನಡುಗಿ ಬಂದಿತೇ?
ಹಾರುವ ನಡೆದೊಡೆ ದಾರಿಯಿದ್ದಕ್ಕೂ ಬಿಸ್ತುವೆದ್ದಿತೇ
ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಹುಟ್ಟಿವ ತೆರೆ ಒಂದು, ಮೆಟ್ಟಿವ ಧರೆ ಒಂದು, ಸೇವಿಸುವ ನೀರು-ಗಳಿ ಒಂದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಆತ್ಮದೊಳು ಪರಮನನರಿದಾತಂಗ ಕುಲವಿಲ್ಲ, ಸ್ವಮನವರಿತ ಶರಣರ ಕುಲ ಶಿವಕುಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಣಕಾರರು ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಸುಕಿದ ಮೌಛ್ಯದ ಮೊರೆಯನ್ನು ಸರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಣಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಕರಾಗಿ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಬಣಕಾರರ ಬಹಳಪ್ಪು ವಚನಗಳು, ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ವಚನಗಳ ಸತ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡಿದೆಯಾದರೂ, ಹೋಲಿಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಲ್ಲಿನ ನಾವಿನ್ಯತೆ ಓದುಗರ ಗಮನ ಸಳೆಯುತ್ತದೆ.**

**ಬಣಕಾರರು ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಚನಗಳಿಂದ
ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ
ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹೇ ಇವರ ವಚನಗಳು
ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ
ಹೋಲುವಂತೆ, ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ
ಹೋಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವು ರೂಪ-ರಚನೆ, ವಸ್ತು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರ**

ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ ಅವರು ಹಲವಾರು ಆಧುನಿಕ
ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ವಚನ
ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಹೊಡುಗೆಯನ್ನು
ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ/ಆಕರ್ಷಣೆ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಎಲ್ಲೇಗೌಡ ಬೆಸಗರಹಳ್ಳಿ. (2009). ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರು. ವಿನಯ ಪ್ರಕಾಶನ.
 - ಹಂಸಕೆವಿ. (ಸಂ.) (2009). ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳು. ಸಿದ್ಧಲೀಂಗೇಶ್ವರ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ.
 - ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ.
- https://www.sallapa.com/2020/10/blog-post_76.html
- ನಿಲಮ್ಮೆ ಕತ್ತುಳ್ಳಿ. (1998). ಆಧುನಿಕ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಗುಲ್ಬಗಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
 - ಪೂಜಾರ ಛೀಡಿ. (2009). ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ. ಸಿದ್ಧಲೀಂಗೇಶ್ವರ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ.